

da, at alt i Henseende til Straf er ikke forsøgt. Der er noget, som ikke er forsøgt, og hvis det høje Ting vil give Lejlighed dertil, ville vi søge det indført. Det er langvarigt Tvangs- og Strafarbejde, saadan bestemt, at det afhænger af den dømtes Opførsel, hvornaar han faar Ende paa sin Straffetid. Jeg tror, at en alvorlig Betragtning af Strafforholdene vilde tilsige, at vi gjorde dette Forsøg. Jeg tror aldrig, at den vilde tilsige, at vi gøre et Forsøg med en Straffemaade, der af Grunde, som efter den højtærede Ministers fuldstændig rigtige Sigende er anført mangfoldige Gange — det tilstaar jeg, de ere anførte mangfoldige Gange, saa jeg ikke her skal trætte med at gentage dem — er komplet forkastelig, fører bort fra sit Maal og ikke bør tilstedes i en Lov, som udgaar i det Aar, hvori vi nu leve.

Den højtærede Minister tror, at Bølle væsenet er et Fænomen, der er vesteuropæisk, og at det ikke findes i det østlige Europa. Jeg vil haabe, at de have det bedre der, men jeg tror dog ikke derpaa. Jeg har meget godt Øje for, at der hos vort Folk er visse Raahedssvagheder, som ere større end hos andre Folk, og som kunne staa i en lille Forbindelse med Bølle væsenet. Der er saadanne Ting som dette, at der hos det danske Folk er en mærkelig Svaghed for hemmelig Ødelæggelse og Beskadigelse af Ting, der skulle glæde deres Medborgere. Det er en underlig dansk Tilbøjelighed, men den er ikke vesteuropæisk, den træffes ikke i det rigtige gamle Vesteuropa, i Frankrig og Italien kender man den ikke, da ikke saadan som her. Der er en anden i Danmark ret gængs Raahedssvaghed, det er den hos unge Mennesker, maaske lettest i de brede Lag, stedfindende Tilbøjelighed til raa Tale, naar enten Samtale eller Forholdene føre dem i Nærheden af Kvinder. Det er en dansk Raahedssvaghed, men den er ikke vesteuropæisk, den har ikke sit tilsvarende i det mere kultiverede Vesteuropa, Italien og Frankrig. At Vesteuropa i Henseende til Bølle væsen skulde staa ugunstigere end andre, navnlig østlige Lande, har jeg ingen Grund til at tro. Skulle vi alligevel staa svagere i den Henseende end i de østlige Lande, saa vil efter min Formening Pryglestraffen være det Middel, som modvirkede en Bedring af Tilstanden, den vilde snarere forøge Raaheden end formindske den.

Jeg haaber, at Forhandlingen af dette Lovforslag sluttelig maa føre til det Maal, at vi ikke faa en Lov af Indhold

som det foreliggende Lovforslag, som jeg ganske vist tror, vi meget vilde fortryde, hvis vi fik det.

Jeg vender mig med et Par Ord til den ærede Ordfører for Forslagsstillerne. Han brugte meget personlige Udtalelser over for mig. Jeg bærer ikke noget Nag til ham derfor, og jeg skal tilføje, at hvis den ærede Ordfører har fundet Anledning i mine forudgaaende Udtalelser til saadanne Personligheder mod mig, da gør det mig ondt, og da beklager jeg at have givet saadan Anledning. De personlige Bemærkninger, saavel dem, der ere fremkomne fra den ærede Ordfører, som naar de ellers ere komne, skal jeg ganske lade uomtalte. Kun en enkelt anser jeg mig forpligtet til at berigtige. Det er en Udtalelse, der kom fra min ærede Sidemand (Svend Høgsbro). Det er ikke, fordi det vedrører denne Sag, men fordi det paa en Maade vedrører vor Rigsdags Historie, og da Bemærkningen er gjort her, finder jeg mig forpligtiget til at modsige den. Det ærede Medlem sagde, at jeg i sin Tid, da det høje Ting havde gjort mig den Ære at lade mig beklæde Formandsstolen i en Række af Aar, veg for Angreb fra en Side, som nu er enig med mig i denne Sag. Det er ikke Tilfældet. Naar jeg i sin Tid veg fra Formandsstolen, det vil sige meddelte, at jeg til næste Samling ikke ønskede at være Formand mere, da var Grunden den — og udelukkende den —, at efter at jeg i et Par Aar havde været Besidder af, bestyret og drevet en mig ved Arv overdragen større Landejendom, var jeg naaet til Erkendelse af, at en 3dobbel, højt bindende og optagende Livsvirksomhed var umulig. Denne Forening af 3 Livsgerninger saa optagende, som enhver enkelt af dem var, var umulig. Derfor meddelte jeg, at jeg ikke ønskede at være Formand mere, og efter at den næste Samling, som udgjorde den sidste i Lovgivningsperioden, var sluttet, stillede jeg mig ikke til Valg igen. Først efter at disse Forhold vare forandrede, idet nemlig min ældste Søn var naaet op til den Modenhed, at han kunde overtage den fædrene Ejendom, saaledes som jeg ønskede og arbejdede paa, og jeg selv i den Henseende var bleven ubunden, saa var det, at jeg kom tilbage til min gamle Valgkreds, da den kaldte mig. Der var ikke nogen af dette Tings Medlemmer, nulevende eller afdøde, som øvede nogen Indflydelse paa den Beslutning om Tilbagetræden, jeg den Gang fattede. Denne personlige Bemærkning